

de ordinære Udgifter og Renter og Afdrag, men endog noget udover dette, som man kunde regne med i Fremtiden. Og udover 1920 synes jeg, man ikke behøver at se; der kan komme saa mange andre Ting til, inden man naar saa langt.

Jeg vil gerne have Lov til at opholde det høje Ting en Smule, fordi jeg synes, at det er heldigt, at De alle vide Besked med Statsfinansernes Stilling. Derfor vil jeg berøre Statens Laaneforhold. Medens vi selv optage Laan paa Laan og sikkert ere henviste til i de nærmest kommende Aar at dække de Underskud, som ikke kunne undgaas, ved Laan, driver Staten selv en ikke ringe Laaneforretning samtidig paa forskellig Vis. For det første udlaaner den direkte, saaledes som Staten har udlaant 5 Mill. Kr. til Den sjællandske Bondestands Sparekasse paa et Tidspunkt, hvor den havde stærkt Brug for likvide Midler, dernæst, hvad jeg finder mere uforvarligt, kautionerer Staten for Laan. Jeg tror, at ærede Medlemmer ikke have fuldkommen Klarhed over, hvor meget dette beløber sig til, som Staten i de sidste Aar ved forskellige Love og ogsaa ved Bevillinger paa Finansloven har gjort sig til Kautionist for. Og vel er det maaske galt at gøre Gæld og at optage Laan, men det at være Kautionist er det allerværste, et Menneske overhovedet kan give sig af med. Det har for Resten — sørgelig Ihukommelse — Bankgarantien tilstrækkelig vist alle.

Det er neppe en særlig god Finanshusholdning, som fører til, at Staten kautionerer i stort Maal. Staten kautionerer f. Eks. for Nationalforeningen til Tuberkulosens Bekæmpelse for et Laan paa $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. Disse Penge ere laante i Forsikringsselskabet „Hafnia“. Staten kautionerer for et Laan paa 1 Mill. Kr., som Aandssvageanstalten Gammel Bakkehus-Ebberødgaard har optaget i Stockholms Handelsbank. Det er altsaa en svensk Bank, som har udlaant disse Penge, og Staten kautionerer derfor i Sverige. Staten kautionerer for en anden Aandssvageanstalt, de Kellerske Aandssvageanstalter, for 270,000 Kr., og det er det rige Vemmetofte Kloster, som har laant disse Penge ud. Ligeledes kautionerer Staten for Aandssvageanstalten ved Ribe for 604,000 Kr., som Sparekassen for København og Omegn har laant ud. Dernæst kautionerer Staten for Laan til Skoler, nemlig de forenede Pigeskoler, Det danske Selskabs Skole og de forenede Skoler. De første have et Laan paa 60,000 Kr., den næste

paa 30,000 Kr. og de forenede Skoler paa 700,000 Kr. i Landmandsbanken, Staten kautionerer for dem alle. Endelig kautionerer Staten for de Laan, Rigshospitalet optager. Der har Staten selv for at gøre Sagen lettere ydet et Laan paa 2,600,000 Kr., hvad der kunde forsvares, naar Staten var særdeles rig paa Pengemidler. Men dette kunde ikke gøres yderligere — i alt Fald har jeg modsat mig det —, naar der ikke er mange Midler i Statskassen. Følgelig maa Staten kautionere for de Laan, Rigshospitalet nu videre optager. Hvorledes egentlig disse Laan bagefter skulle indfries, maa jeg sige, har jeg ikke nogen klar Forestilling om. De Anstalter, der laane, ere Frederiks Hospital og Fødselsstiftelsen, og hvorledes disse to Anstalter bagefter skulle kunne afbetale disse Millionlaan, tror jeg, ingen rigtig ved i Øjeblikket. Men det er sikkert nok, at Staten dels har ydet Laanene og dels har kautioneret for dem.

Nu er det ganske sikkert en overordentlig smuk Samling af Bygninger, der er opført derude paa Blegdamsfæled. De tilfredsstillende alle hygiejniske Fordringer, men de ere uhyre kostbare, og det var vist muligt, at man kunde have tilfredsstillet de hygiejniske Fordringer og dog bygget noget billigere. Hvis man ikke havde indført det forældede Pavillonsystem, havde man kunnet bygge meget billigere. Men altsaa, Pengene ere udgivne, og det bliver en uhyre dyr Anstalt at drive, hvad ærede Medlemmer vist ere klare over — det ærede Medlem fra Hillerød (Dinesen) bekræfter, at det er en dyr Anstalt. Til Erstatning for disse store Beløb ved jeg ikke, Staten har mere end selve Frederikshospitalets Bygning, som den ligger, naar den bliver forladt, og de dertil hørende Institutters og Fødselsstiftelsens Bygninger. Og jeg har set mange Beregninger over, hvad disse Bygninger skulle bruges til, men jeg vil dog gøre opmærksom paa, at hvis man overhovedet skal have Pengene tilbage, bliver man nødt til at bruge dem til den simple Ting at sælge dem, hvad der da ogsaa i sin Tid var Forudsætningen. Saa kan man naturligvis træffe alle mulige Forholdsregler for, at der bliver en smuk Bebyggelse, hvis ikke de samme Bygninger blive staaende, men paa den anden Side er det vist ikke finansielt forsvarligt paa een Gang at erklære, at Pengene skulle komme fra disse Bygninger, og saa ved Bestemmelser om deres Anvendelse at berøve Staten den eneste Mulighed for at faa sine Penge tilbage igen. Jeg tror, man